

การประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบเอเปค (APEC HRDWG Meeting)
และการประชุมเครือข่ายการศึกษาของเอเปค (EdNet)

ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ณ กรุงพอร์ตมอร์สบี รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี

รัฐเอกราชปาปัวนิวกินีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ ๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ – ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบเอเปค (APEC HRDWG Meeting) การประชุมเครือข่ายการศึกษาของเอเปค (EdNet) และการประชุม APEC Human Resources Development Working Group Symposium ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยการประชุมมีเนื้อหาที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. การประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบเอเปค (APEC HRDWG Meeting) จัดขึ้นในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และในช่วงบ่ายของวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมี Prof. Dong Sun Park ตำแหน่ง HRDWG Lead Shepherd เป็นประธาน และ Mrs. Mary Morola อธิบดีกรมแรงงาน รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี เป็นประธานร่วม มีเขตเศรษฐกิจเข้าร่วมการประชุม ทั้งสิ้น ๑๘ เขตเศรษฐกิจ (ออสเตรเลีย บรูไน ซิลิ แคนาดา จีน จีนฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ รัสเซีย จีนไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม) โดยมีสรุปผลการประชุม ดังนี้

๑.๑ Prof. Dong Sun Park, Lead Shepherd ประธานการประชุม และ Ms. Mary Morola ประธานเครือข่าย CBN เป็นประธานร่วม กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม ฯ และ Hon. Philly Niningo, MP รัฐมนตรีกระทรวงอุดมศึกษา วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้กล่าวปาฐกถา โดยได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของการประชุมเอเปค ๒๐๑๘ ซึ่งเน้นในเรื่องการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และคาดหวังว่าผู้เข้าร่วมประชุมนี้จะมีส่วนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความรู้อะหว่างกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์และนวัตกรรม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งประเด็นเหล่านี้ถือว่าเป็นความท้าทายที่แต่ละเขตเศรษฐกิจ จำเป็นต้องช่วยกันหาทางแก้ไข

๑.๒ การนำเสนอเกี่ยวกับหัวข้อหลักและประเด็นสำคัญของการประชุมเอเปค ดังนี้ หัวข้อหลักของการประชุมเอเปค คือ “การสร้างโอกาสอย่างครอบคลุมเพื่อเปิดรับอนาคตทางดิจิทัล” (Harnessing Inclusive Opportunities, Embracing Digital Future) ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาความเชื่อมโยงและส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค (Improving connectivity, deepening regional economic integration) โดยเน้นผลักดันความคืบหน้าของการดำเนินการเพื่อบรรลุ เป้าหมายโบกอร์ (Bogor Goals) วิสัยทัศน์เอเปคหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (APEC Post-2020 Vision) ๒) การส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมและยั่งยืน (Promoting inclusive and sustainable growth) โดยเน้นให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตที่มีคุณภาพด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมบทบาทสตรี ในระบบเศรษฐกิจ และความมั่นคงด้านอาหารโดยเฉพาะการเกษตรและการประมง ๓) การเสริมสร้าง การเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมผ่านการปฏิรูปโครงสร้าง (Strengthening inclusive growth through

structural reform) โดยเน้นให้ความสำคัญกับการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อลดอุปสรรคการค้าการลงทุนข้ามพรมแดน

๑.๓ การพัฒนาเว็บไซต์ของเอเปค ฝ่ายเลขาธิการเอเปคแจ้งว่าต้องการที่จะปรับปรุงเว็บไซต์ของเอเปคให้ทันสมัยและจะพยายามอัปเดตข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงการเพิ่มหัวข้อเกี่ยวกับเอกสารอ้างอิง การประชุม และผลการประชุมต่าง ๆ และผลสำเร็จ เพื่อเป็นหนทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของสมาชิกเอเปค

๑.๔ การเตรียมการจัดประชุม APEC Human Resources Development Ministerial Meeting (HRDMM) ครั้งที่ ๗ ยังไม่มีเขตเศรษฐกิจไหนเสนอตัวเป็นเจ้าภาพ อาจจะมีการจัดประชุมออกไปก่อน ทั้งนี้มีสมาชิกเสนอให้รวมการประชุม HRDMM และการประชุมรัฐมนตรีศึกษาธิการเอเปค (AEMM) เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยอาจจะจัดขึ้นในช่วงที่ชิลี หรือมาเลเซีย ซึ่งจะเจ้าภาพจัดประชุมเอเปค ในปี ๒๐๑๙ และ ๒๐๒๐ ตามลำดับสามารถพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมดังกล่าวต่อไป

๑.๕ การรายงานผลการดำเนินโครงการเอเปค โดยฝ่ายเลขาธิการเอเปค ในปีที่ผ่านมา มีสมาชิกเสนอโครงการในส่วนของ HRDWG เพื่อให้เอเปคพิจารณา จำนวน ๑๒๓ โครงการ เอเปคอนุมัติโครงการ จำนวน ๕๙ โครงการ สำหรับการเสนอโครงการของสมาชิกเขตเศรษฐกิจ session I เพื่อของบประมาณของเอเปค จะต้องจัดส่ง concept note (internal submission) ภายในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑ และจะต้องส่ง concept note ไปยังฝ่ายเลขาธิการเอเปค ภายในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑

๑.๖ ความคืบหน้าในประเด็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน โดย Association of Pacific Rim Universities (APRU) เป็นหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือกับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก มีหน้าที่เป็นเครือข่ายความรู้ และเป็นเจ้าภาพร่วมกับเอเปคในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น APEC University Leaders Forum, APEC Education Strategy, APEC Labour Mobility Framework เป็นต้น ปัจจุบัน APRU มีสมาชิกทั้งสิ้น ๕๐ แห่ง จาก ๑๖ ประเทศทั่วโลก ในส่วนของประเทศไทยคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๗ การนำเสนอโครงการ Strengthening Innovation Skill Training and Education for Inclusion in the Digital Age โดยผู้แทนจากเวียดนาม จะจัดในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ วัน ในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ วัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนทักษะและการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปสู่ยุคดิจิทัล ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่การนำข้อเสนอแนะไปประยุกต์ให้เข้ากับแผนปฏิบัติการของเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ยุคดิจิทัลต่อไป

๑.๘ การนำเสนอในหัวข้อ “Next Steps on Labour Mobility” ของออสเตรเลีย โดยโครงการนี้ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมผ่านการเคลื่อนย้ายแรงงาน และโอกาสในการเข้าถึงการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ออสเตรเลียได้กล่าวถึงผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการ คือ “APEC Initiative on Labour Mobility Cooperation” ซึ่งมีความร่วมมืออย่างสมัครใจและไม่ผูกมัดกับสมาชิกเอเปค จำนวน ๓ ประเด็น ดังนี้ ๑) การรวบรวมข้อมูล ๒) การจัดการสภาพแวดล้อม และ ๓) การลดค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายแรงงาน

๑.๙ การนำเสนอความคืบหน้าในหัวข้อ “APEC Integrated Referencing Framework Consultation Workshop” ของออสเตรเลีย โครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๐๑๕ เพื่อศึกษาระบบและกรอบการดำเนินงานด้านเทคนิคอาชีพศึกษาและการฝึกอบรมของสมาชิกเอเปค ซึ่งจะนำมาจัดทำเป็นรายงานเกี่ยวกับผลการศึกษาที่ได้รับ ความท้าทาย และข้อกีดขวางการจัดเทียบทักษะ

อาชีพ คาดว่ารายงานจะสามารถนำเสนอได้ในช่วงเดือนเมษายน ๒๐๑๘ ในการนี้ ออสเตรเลียขอให้สมาชิกเอเปคเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ “Integrated Referencing Framework (IRF) ในช่วงปี ๒๐๑๙ – ๒๐๒๐ เพราะจะเป็นประโยชน์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย รวมถึงผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ฝึกอบรมด้วย

๑.๑๐ ประธานของแต่ละเครือข่ายสรุปผลการประชุมเพื่อที่ประชุมรับทราบ และมีพิธีปิดการประชุม โดย Hon. Mehrra Kipefa, สมาชิกสภาผู้แทน และรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและอุตสาหกรรมปาปัวนิวกินี เป็นผู้กล่าวปิดการประชุม ซึ่งประธานได้เน้นย้ำถึงความสำคัญในการพัฒนาสินค้าการเกษตรในยุคดิจิทัลเพื่อมุ่งไปสู่การเติบโตของสังคมและเศรษฐกิจ และขอให้สมาชิกเอเปคร่วมมือในการดำเนินการเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

๒. การประชุมเครือข่ายการศึกษาของเอเปค (EdNet) จัดขึ้นในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และช่วงเช้าวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมี Dr. Wang Yan ประธานเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปคเป็นประธานการประชุม มีเขตเศรษฐกิจเข้าร่วมการประชุมทั้งสิ้น ๑๔ เขตเศรษฐกิจ (ออสเตรเลีย แคนาดา ซิลิ จีน อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ รัสเซีย จีนไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา) โดยที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ แผนงานเอเปค ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายการศึกษาของเอเปค มีการนำเสนอ ๒ หัวข้อ ได้แก่

๒.๑.๑ Papua New Guinea’s 2018 Priorities and its links to EDNET’s Work Plan ซึ่งปาปัวนิวกินี ได้นำเสนอเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อหลักของเอเปค คือ “การสร้างโอกาสอย่างครอบคลุมเพื่อเปิดรับอนาคตทางดิจิทัล” และหัวข้อย่อย ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาความเชื่อมโยงและส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ๒) การส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมและยั่งยืน และ ๓) การเสริมสร้างการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมผ่านการปฏิรูปโครงสร้าง และยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งแสดงเจตนาที่ร่วมกับสมาชิกเอเปคในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๑.๒ Policy Change of the APEC Secretariat ผู้แทนสำนักเลขาธิการเอเปค ได้กล่าวถึงนโยบายที่สำคัญ ดังนี้ ๑) การเสนอโครงการของสมาชิกเขตเศรษฐกิจ session I เพื่อของบประมาณของเอเปค จะต้องจัดส่ง concept note (internal submission) ภายในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑ และจะต้องส่ง concept note ไปยังฝ่ายเลขาธิการเอเปค ภายในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ๒) แบบฟอร์มการเสนอโครงการมีการเปลี่ยนแปลง ขอให้สมาชิกเอเปคที่ประสงค์จะเสนอโครงการเพื่อของบประมาณสนับสนุนเข้าไปดาวน์โหลดแบบฟอร์มใหม่จากเว็บไซต์ของเอเปค ๓) การจัดการประชุมต่าง ๆ สำหรับสมาชิกเอเปคขอให้มีระยะเวลาในการเตรียมการหากการประชุมเหล่านั้นบรรลุในวาระของเอเปค เพื่อให้เวลาแก่สมาชิกเอเปคสามารถวางแผนการเดินทางมาเข้าร่วมการประชุม

๒.๒ แผนปฏิบัติการสำหรับยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเอเปค ประธานกล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานร่างแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเอเปค และการประชุมร่างแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเอเปค ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสมาชิกเอเปคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแผนยุทธศาสตร์นี้จะมุ่งเน้น ๓ ด้าน ดังนี้ ๑) การยกระดับและสร้างสมรรถนะตามที่ประสงค์ ๒) การส่งเสริมด้านนวัตกรรม ๓) การส่งเสริมการว่าจ้างงาน และแผนปฏิบัติการจะสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเอเปค โดยการพัฒนาความร่วมมือและการดำเนินโครงการของสมาชิกเอเปค การพัฒนานโยบายและศึกษางานด้านการศึกษาที่ได้ผลลัพธ์ที่ชัดเจน และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้

ยังมีการกำหนด ๙ เป้าหมายและ ๓๘ ตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการบรรลุแผนงานและโครงการด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ประธานได้นำเสนอแบบฟอร์มสำหรับการประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ๗ ได้แก่ แบบฟอร์มโครงการและข้อริเริ่มต่าง ๆ แบบฟอร์มทุน และแบบฟอร์มรายชื่อมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองสำหรับนักเรียนต่างชาติ ซึ่งสมาชิกเอเปคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ๗ ในส่วนของแบบฟอร์มต่าง ๆ สมาชิกบางส่วนมีข้อกังวลเกี่ยวกับแบบฟอร์มทุน และแบบฟอร์มรายชื่อมหาวิทยาลัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้รับการรับรองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และมีการให้ทุนการศึกษาเป็นจำนวนมาก อาจเป็นการยากที่จะนำข้อมูลทั้งหมดมาไว้ในแบบฟอร์ม

๒.๓ รางวัลนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการศึกษาระดับเอเปค ประธานนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับรางวัลนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการศึกษาระดับเอเปค ซึ่งจะเป็นรางวัลที่จะมอบให้แก่ นักการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ จำเป็นต้องสรรหาผู้สนับสนุนการให้ทุนสำหรับเป็นเงินรางวัลและการบริหารจัดการรางวัลด้วย ซึ่งผู้ให้การสนับสนุน จะมีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินรางวัลในขั้นตอนสุดท้ายด้วย ในเบื้องต้นมี ๒ เขตเศรษฐกิจ คือ จีน และรัสเซีย เสนอการสนับสนุนดังกล่าว

สมาชิกเอเปคให้การสนับสนุนการจัดรางวัลข้างต้น และพิจารณาเห็นว่าหากมีผู้ให้การสนับสนุนเงินรางวัลหลายหน่วยงาน อาจมีการจัดสรรรางวัลเป็นรางวัลที่หนึ่ง สอง และสามตามแต่จำนวนงบประมาณที่สมาชิกเอเปคให้การสนับสนุนก็ได้

๒.๔ การพัฒนาเว็บไซต์ของเครือข่ายการศึกษาของเอเปค อาจมีการดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ โดยสามารถลิงค์ข้อมูลเข้ากับเว็บไซต์ใหญ่ของเอเปค หรือใช้เว็บไซต์ที่สหรัฐอเมริกาได้เปิด URL ไว้ในช่วงการดำเนินโครงการ APEC Scholarship and Internship Initiative ภายใต้เว็บไซต์ชื่อ Education.apec.org หรือในเว็บไซต์ของ APRU ซึ่งมีการเพิ่มหัวข้อ EDNET เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ สมาชิกเอเปคให้การสนับสนุนในการมีเว็บไซต์ EDNET เพื่อจะเป็นเวทีในการหารือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก แต่สมาชิกเอเปคมีข้อกังวลเกี่ยวกับในส่วนของบริหารจัดการ เพราะหากมีเว็บไซต์จะต้องดูแลอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ

๒.๕ การนำเสนอผลการดำเนินโครงการ และการนำเสนอโครงการใหม่เพื่อขอรับการสนับสนุนจากเอเปค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **Cross-Border Education & Academic Mobility**

๑. APEC Guiding Principles for Research Integrity - Phase 2 (Australia) เป็นโครงการที่ให้นำเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการวิจัยให้ดีขึ้น

๒. APEC-OECD Education Data Workshop เป็นโครงการใหม่ที่ออสเตรเลียจะร่วมมือกับ OECD วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผู้เชี่ยวชาญทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการจากสมาชิกเอเปค เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษาในภูมิภาคเอเปค

๓. Research on Mutual Recognition of Credits among Universities in the APEC Region (China) จีนได้นำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการ ๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนที่ย้ายถิ่นโดยการแสวงหาความร่วมมือสำหรับการเทียบวุฒิการศึกษาของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเอเปค และในปี ๒๐๑๘ โครงการนี้จะจัดทำแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการเทียบวุฒิและนำเสนอเป็นรายงานให้สมาชิกเอเปคทราบต่อไป

๔. High Level Policy Dialogue on Education and Economic Development (China) วัตถุประสงค์เพื่อผลักดันการดำเนินการของยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของเอเปค และแผนปฏิบัติการ โดยการรวบรวมผลการดำเนินงานด้านการศึกษาในช่วง ๒ – ๓ ปีที่ผ่านมา เพื่อมุ่งไปสู่แผนด้านการศึกษา ภายหลังปี ๒๐๒๐ รวมทั้งกระชับความร่วมมือระหว่างเขตเศรษฐกิจให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจาก อินโดนีเซีย รัสเซีย จีนไทเป และปาปัวนิวกินี

๕. APEC Education Research Network (China)

๖. APEC Edutainment Exchange Program (AEEP), APEC Learning Community (ALCom) APEC Future Education Consortium (AFEC) (Korea) and APEC Community for Education Innovation (CEDI) (Korea) เกาหลีใต้ ได้นำเสนอผลการดำเนินโครงการทั้งสิ้น ๔ โครงการ สำหรับแผนการดำเนินการในอนาคตจะเน้นการสร้างประสิทธิภาพ และความยั่งยืนของ ALCoB โดยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโครงการต่าง ๆ

ทั้งนี้ เกาหลีใต้ได้แจ้งให้ทราบว่าขณะนี้มีการจัดตั้งสาขา ALCoB ขึ้นแล้ว ในหลายประเทศนอกจากในเกาหลีใต้ ยังมีที่เปรู อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ด้วย และได้สอบถามอย่างไม่เป็นทางการกับไทย เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสาขา ALCoB ด้วย ซึ่งจำเป็นต้องหารือรายละเอียดในการดำเนินการต่อไป

๗. The Open Environment for Math Education in APEC Schools – Phase 2 (Russia)

๘. The 6th APEC Conference on Cooperation in Higher Education in Asia-Pacific Region ในหัวข้อ "Diploma and Qualification Recognition for People-to-People Connectivity" (Russia)

๙. New: 7th APEC Conference on Cooperation in Higher Education in Asia-Pacific Region (Russia) โครงการใหม่ซึ่งจะเน้นในเรื่องการศึกษาในยุคดิจิทัล และความท้าทายของเอเปค โดยโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจาก อินโดนีเซีย ประเทศไทย และจีน

๑๐. Global Competencies and Economic Integration (สหรัฐอเมริกา) วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของสมรรถนะร่วม และทักษะของคณงาน โดยสหรัฐอเมริกาจะนำเสนอกิจกรรมและผลการประชุม รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะทางนโยบาย เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของแรงงานในระบบการศึกษาต่อไป

- **Qualification Framework, Skill Development and Career and Technical Education**

๑๑. APEC Occupational Standards Framework: Test in the Travel, Tourism and Hospitality Industry และ APEC Integrated Referencing Framework for Skills Recognition and Mobility Phase II - Socialization and Consultation (Australia) สมาชิกเอเปค โดยเฉพาะอินโดนีเซีย จีน และประเทศไทย ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาทักษะและการให้การรับรองทักษะวิชาชีพ

๑๒. New: Developing Technical Skills for All in APEC economies (Chile)

๑๓. Advancing Career Development of Athletes in the APEC Region (Chinese Taipei) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษาสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสมาชิกเอเปค

๑๔. Regional Industry-Academia Collaboration for Talent Development:

An Exchange of Skills Training, Internships, and Jobs (Phase I &II) (Chinese Taipei) เป็นโครงการที่จะศึกษาความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบหลักสูตร การอบรมทักษะ การย้ายถิ่นฐาน รวมถึงการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน สถานประกอบการ และมหาวิทยาลัย

- **Education Innovation in the Digital Age**

๑๕. Online Education Workshop Series (Australia) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการในภูมิภาคในเรื่องคุณภาพ และเคยนำเสนอใน APEC Quality Assurance in Online Education Toolkit

๑๖. APEC e-Learning Training (AeLT) Program (Korea) เป็นโครงการที่มุ่งหวังจะเป็นศูนย์กลางข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้กำหนดนโยบายในด้านนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่ e-learning ในเอเปค โดยโครงการนี้ ได้รับการสนับสนุนจากปาปัวนิวกินี อินโดนีเซีย จีนไทเป และประเทศไทย

๑๗. Digital Workforce Development (USA) เป็นโครงการที่ริเริ่มเกี่ยวกับการดำเนินการเรียนทางไกลและ e-learning เรื่องอาชีพดิจิทัล และเทคนิคการศึกษา และในปี ๒๐๑๘ จะมีโครงการต่อเนื่องโดยการจัด webinar และการประชุมเชิงปฏิบัติการ และสหรัฐอเมริกาได้เชิญชวนให้สมาชิกเอเปคเข้าร่วมงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละเขตเศรษฐกิจ

๑๘. New: Lesson Study: Summary of 12 Years (Since 2006) (Japan and Thailand) เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัย tsukuba ของประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ของประเทศไทย ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อสรุปผลการดำเนินการในช่วง ๑๒ ปีที่ผ่านมา

๑๙. New: Inclusive Mathematics for sustainability in a digital economy (InMside) (Japan, Thailand, and Chile) วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทาง ยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะในการจัดทำนวัตกรรมหลักสูตร โดยโครงการนี้ ได้รับการสนับสนุนจาก เกาหลี จีนไทเป รัสเซีย อินโดนีเซีย ปาปัวนิวกินี และมาเลเซีย

- **21st Century Competencies and Structural Education Reform**

๒๐. Seminars for Basic Education Reform in APEC: Experiences from PISA and TALIS (China) การประชุมจัดในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ณ นครเชียงใหม่ โดยมีการสนับสนุนในเรื่องการศึกษาขั้นพื้นฐานและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในประเทศ PISA และ TALIS

๒๑. New: Youth Innovation & Entrepreneurship: Inclusive Growth & Collaborative Connectivity for Young Entrepreneurs (Chinese Taipei) เป็นโครงการใหม่วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้สามารถใช้นวัตกรรมในการประกอบธุรกิจ และเป็นเวทีสำหรับผู้ประกอบการให้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน โดยโครงการนี้ ได้รับการสนับสนุนจากประเทศไทย ปาปัวนิวกินี และเกาหลีใต้

๒๒. New: Human Capacity Building for Globalized Scientific Literacy: Phase 1 The Best Practice Models for Innovative STEM-Related Education for Teacher Professional Development (Chinese Taipei) โดยโครงการนี้ ได้รับการสนับสนุนจากประเทศไทย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ และรัสเซีย

๒.๖ การนำเสนอความร่วมมือระหว่างเอเปคกับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ มี Ms. Nisha ผู้แทนจากองค์การยูเนสโก มาบรรยายเกี่ยวกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะประเด็น Education 2030 และปฏิญญาโตเกียว (Asia-Pacific Regional Convention on the Recognition of

Qualifications in Higher Education 2011) และ Ms. Christina Schonleber จาก Association of Pacific Rim Universities (APRU) ซึ่งมีความร่วมมือกับเอเปคและเครือข่ายของเอเปค โดยนำผู้เชี่ยวชาญและสมาชิกของ APRU มาร่วมมือและให้คำแนะนำในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นหัวข้อสำคัญของเอเปค เช่น การพัฒนาทักษะ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อสังคม เป็นต้น

๒.๗ Planning for APEC 2018 and beyond ประธานได้นำเสนอเกี่ยวกับแผนดำเนินการสำหรับเอเปค โดยได้กล่าวถึงผลงานของเครือข่ายด้านการศึกษาที่ผ่านมา รวมทั้งการจัดประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของเอเปค และการประชุมเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปค และโครงการที่เป็นข้อริเริ่มของเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปค รวมทั้งปัญหาและความท้าทายที่เกิดขึ้น และขอให้สมาชิกเอเปคให้ข้อคิดเห็นเพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เครือข่ายด้านการศึกษาของเอเปคมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งมีสมาชิกเอเปคให้ข้อคิดเห็น ดังนี้

สหรัฐอเมริกาเห็นด้วยในการพัฒนาให้เครือข่ายด้านการศึกษาของเอเปคเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น โดยอาจมีการนำเสนอผ่านเว็บไซต์ หรือเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ เกี่ยวกับระยะเวลาในการประชุม หากเป็นไปได้อยากให้ใช้เวลาในการนำเสนอโครงการและกิจกรรมให้น้อยลง เพื่อจะได้มีเวลาในการหารือประเด็นสำคัญอื่น ๆ

ฝ่ายเลขาธิการเอเปคแจ้งว่าระยะเวลาในการจัดการประชุมขึ้นอยู่กับเขตเศรษฐกิจที่เป็นเจ้าภาพ แต่จะนำประเด็นนี้ไปหารือกับฝ่ายเลขาธิการเอเปคอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้สมาชิกใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางในการหารือและแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกเอเปค

ปาปัวนิวกินี กล่าวขอขอบคุณเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปค และให้ความเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการประชุม ต้องการให้มีเวลามากพอเพื่อให้สมาชิกเอเปคได้นำเสนอโครงการและกิจกรรม

รัสเซียแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดประชุมเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปคในส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ควรเกิน ๒ วัน หากจะมีการจัดประชุมในส่วนของผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ สามารถจัดแยกการประชุมได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง ไม่สามารถที่จะเดินทางไปเข้าร่วมประชุมต่างประเทศเป็นระยะเวลานานได้

ออสเตรเลียเสนอแนะให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษา

จีนรับทราบผลสำเร็จของการดำเนินการที่ผ่านมา สำหรับความท้าทายซึ่งเครือข่ายด้านการศึกษาจำเป็นต้องพยายามให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยใช้เว็บไซต์ และจีนสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันพัฒนาด้านการศึกษาของเอเปค (APEC Institute for Education Development) และยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับสมาชิกเอเปคในการจัดตั้งสถาบัน

ประเทศไทยเสนอแนะให้ใช้ webinar หรือการประชุมทางไกลสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ และการมีเว็บไซต์จะเป็นประโยชน์ แต่การดูแลรักษาเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบันก็ยังคงเป็นสิ่งท้าทาย

APRU สนับสนุนให้จัดตั้งสถาบันพัฒนาด้านการศึกษาของเอเปค

อินโดนีเซีย สนับสนุนข้อเสนอของประเทศไทยในการให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนางานด้านการศึกษา และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสมาชิกเอเปค และควรให้ความสำคัญในการอัปเดตข้อมูลเพื่อให้เป็นปัจจุบัน

๒.๘ Workshop on Implementation of the Action Plan of APEC Education Strategy จัดขึ้นในช่วงเช้าวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ มุ่งเน้นเกี่ยวกับการนำแผนยุทธศาสตร์เอเปคมาปฏิบัติ

ให้เป็นรูปธรรม หลังจากนั้นจะมีการจัดทำรายงานประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุง Baseline Report สถานะด้านการศึกษาของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งนำเสนอตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ นวัตกรรม และการจ้างงาน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาสำหรับสมาชิกเอเปคต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อรายงานฉบับนี้ โดยสมาชิกเอเปคเห็นชอบหัวข้อ “APEC Report on Education and Economic Development” (AREED) โดยมีหัวข้อย่อย “Inclusive and Quality Education – Embracing the Digital Future” ทั้งนี้ outline ของรายงานจะประกอบด้วย

- Introduction
- Policy Context
- Education and Economic Development
- ๓ – ๔ บท (เรื่องการพัฒนาการศึกษาในเอเชียแปซิฟิกที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเอเปค)
- Lesson Learned
- Policy Recommendations

นอกจากนี้ สมาชิกเอเปคเห็นชอบที่จะจัดตั้ง Task Force and Advisory Team สำหรับการจัดทำรายงานการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยฝ่ายเลขานุการจะจัดส่งรายชื่อคณะทำงานเพื่อให้สมาชิกเอเปคทราบในภายหลัง และสมาชิกเอเปคจะปรับปรุง Baseline Report ภายในเดือนพฤษภาคม ก่อนการประชุม Workshop on APEC Report on Education and Economic Development ซึ่งจะจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ฯ โดยเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปคได้ขอความอนุเคราะห์ประเทศไทยให้เป็นเจ้าภาพร่วม และให้ความช่วยเหลือและประสานงานในเรื่องสถานที่และการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เครือข่ายด้านการศึกษาของเอเปคจะรับผิดชอบงบประมาณในการจัดประชุม

๓. นอกจากนี้ เจ้าภาพยังมีการประชุม APEC Human Resources Development Working Group Symposium ขึ้นในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในเขตเศรษฐกิจเอเปคเกี่ยวกับผลกระทบในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล และแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของแต่ละเขตเศรษฐกิจเพื่อรองรับยุคดิจิทัลด้วย โดยมีสรุปผลการประชุม ดังนี้

๓.๑ ประธานกล่าวเปิดการประชุม มีสมาชิกจาก ๑๓ เขตเศรษฐกิจเข้าร่วมการประชุม (ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ซิลิ จีน จีนฮ่องกง มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ จีนไทเป ประเทศไทย และอเมริกา)

๓.๒ LS กล่าวว่าเวียดนามได้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมนี้ในเดือนพฤษภาคม ๒๐๑๗ และที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบ framework on Human Resource Development in Digital Age เพื่อให้แต่ละเขตเศรษฐกิจสามารถรับมือกับการเติบโตในยุคดิจิทัล และแต่ละเขตเศรษฐกิจก็ได้สัญญาว่าจะพยายามพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนเพื่อรองรับการเติบโตในยุคดิจิทัลให้ทัน นอกจากนี้ สมาชิกยังได้นำเสนอการดำเนินงาน และความร่วมมือระหว่างกันเพื่อให้เกิดการวางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาแรงงานในอนาคต

๓.๓ ผู้แทนสหภาพยุโรป ปัจจุบันดิจิทัลถือว่าเป็นหนึ่งในวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ พวกเราจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์ระหว่างประเทศใด ๆ ก็ให้ความสำคัญในเรื่อง การติดต่อระหว่างกัน เช่น ในอาเซียน หรือยุโรป การติดต่อระหว่างคนกับคน เราจะเห็นได้ว่าผลกระทบของ ยุคดิจิทัลชัดเจนขึ้น ประมาณ ๙๐% ของงานจำเป็นต้องมีทักษะด้านไอที และมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้อง พัฒนาการดำเนินการด้านทักษะอาชีพศึกษา ปีการศึกษา ควบคู่กับการผลิตเพื่ออุตสาหกรรม

๓.๔ ออสเตรเลีย บรรยายในส่วนของการดำเนินงานของ OECD นวัตกรรมสามารถ เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรม เทคนิคและดิจิทัลจะเข้ามามีบทบาทในการทำงานในอนาคต การทำเกษตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต

๓.๕ Sir Brown Bai “ skill and competency need to boost product” เป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกัการดำเนินงานของปาปัวนิวกินี วิชาหกิจขนาดเล็กขึ้นอยู่กับการดำเนินการด้านการเกษตร การพัฒนาทักษะ เนื่องจากเกษตรกรไม่ได้รับข้อมูลที่จำเป็นในการผลิต ทำให้ยังไม่สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค และยังขาดทักษะในการนำดิจิทัลเข้ามาเพิ่มผลผลิตและรับรู้ข่าวสาร นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรด้วย

LS หยิบยกประเด็นการย้ายถิ่นฐานของประชาชนในชนบทเข้าสู่เมืองว่าจะมี แนวทางการแก้ปัญหาอย่างไร หากไม่สามารถหางานในเมืองรองรับจำนวนแรงงานได้ ควรมีการสนับสนุน การทำงานในชนบท และสร้างงานที่เหมาะสมให้แก่แรงงานเหล่านั้น เพื่อลดการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมือง

ออสเตรเลีย แสดงความคิดเห็นว่าเยาวชนในปัจจุบันสนใจงานที่มีความเกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยี แต่ไม่ค่อยสนใจการดำเนินงานด้านการเกษตรเท่าที่ควร ซึ่งการศึกษาอาจสามารถมีบทบาท ในการให้ข้อมูลที่สำคัญเพื่อให้เยาวชนมีแนวทางในการทำงานในด้านที่สนใจได้

๓.๖ Dr. Sergei Bang “Innovation Skill and Technology Commercial Agriculture” ปาปัวนิวกินี เป็นประเทศที่เน้นด้านเกษตรกรรม หวังว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน ด้านเกษตรกรรมให้ไปสู่การค้าและการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยได้ ๗๐% โดยการนำผลวิจัยและการศึกษา ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวช่วยพัฒนา

๓.๗ ผู้แทนกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บรรยายเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาข้ามพรมแดน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนา ทักษะของผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต รัฐมีทุนการศึกษาสำหรับอาชีวศึกษา ในช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมามีการให้ทุนการศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ไปศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความถนัด นอกจากนี้ ยังมีทุนการศึกษาระดับชาติสำหรับด้านสเต็มโดยเฉพาะ สำหรับการศึกษข้ามพรมแดน มีการจัดส่งนักเรียนไปศึกษาที่ยังจีน อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เป็นต้น รวมทั้งมีทุนให้นักเรียนไปเรียนที่จีนและ อินโดนีเซียด้วย

หลายเขตเศรษฐกิจมีการยกตัวอย่างการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการจัดการเกษตร และการวิจัย เช่นประเทศไทย ได้หยิบยกประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อให้มีคุณภาพ มีการสนับสนุน เทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรเพื่อให้สามารถผลิตยางให้มีคุณภาพ มีการจัดตั้ง Rubber city เพื่อการดำเนินการ ในเรื่องยางให้ครบวงจร นอกจากนี้ ภาครัฐยังมีการแบ่งการดำเนินการให้เป็น cluster ตามแต่ผลผลิตที่เด่น ในแต่ละภูมิภาคเพื่อสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ภาคเกษตรกรรมให้สามารถผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ สูงขึ้น

๓.๘ การเปิดเวทีเสวนา มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปภาคเกษตรกรรมให้ไปสู่การเป็นวิสาหกิจขนาดเล็กลงและขนาดกลาง การพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา ทั้งการพัฒนาผู้เรียนและผู้สอน การจัดอบรมครู ปัจจุบันปาปัวนิวกินีสามารถที่จะจัดการสอบ การประเมินผล และการลงทะเบียนออนไลน์ได้ในบางมหาวิทยาลัยแล้ว แต่จะดำเนินการดังกล่าวได้จำเป็นต้องมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากรด้วย

ในส่วนของการดำเนินการรัฐวิสาหกิจขนาดเล็กลงและขนาดกลาง ยังเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศอยู่ เนื่องจากเพศหญิงจะไม่ค่อยได้รับความเป็นธรรมหากจะต้องกู้เงินเพื่อการลงทุนเท่าที่ควร และยังมี ความจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีไปสู่อื่นๆกันดารด้วย

นอกจากนี้ แคนาดาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระตุ้นให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในภาคการเกษตรว่าประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

จีน เสนอควรขยายความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะในด้านบริการ การอบรมเพื่อเพิ่มทักษะอาชีพ และการรับรองคุณวุฒิสำหรับด้านอาชีวศึกษาระหว่างกัน เพื่อสนับสนุน การย้ายถิ่นฐาน

มาเลเซีย เสนอว่าการพัฒนาทักษะในด้านอาชีวศึกษาควรเกิดจากความร่วมมือของ ทั้งสถานศึกษาและผู้ประกอบการ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมและสามารถประกอบอาชีพได้ทันทีภายหลัง จากสำเร็จการศึกษา และรัฐบาลจำเป็นต้องมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชน

๔. การดำเนินการต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสาขา ALCoB ในประเทศไทย ซึ่งเกาหลีใต้แจ้งว่าจะ ประสานอย่างเป็นทางการ และขอหารือในรายละเอียดในการดำเนินการต่อไป

๔.๒ การเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดการประชุม Workshop on APEC Report on Education and Economic Development ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพฯ ฯ โดยจะมีการ ประสานในรายละเอียดกับประธานเครือข่ายด้านการศึกษาเอเปคต่อไป

๔.๓ การปรับปรุง Baseline Report ของประเทศไทย และรายงานให้เครือข่าย ด้านการศึกษาเอเปคทราบภายในเดือนพฤษภาคม

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.